

Recensie: Les Misérables ★★★★★*****

Queen s Theatre Londen
woensdag 11 oktober 2017

foto © Johan Persson

Recensie:

Les Misérables in Londen is nog steeds de real deal. Dat bewees de musical die er ondertussen al voor zijn 33ste jaar onafgebroken geprogrammeerd staat en nog steeds volle zalen weet te scoren. Niet meer dan terecht overigens want ook nu nog laat het verhaal van Victor Hugo in gezongen vorm niemand onberoerd. In die mate dat het wel erg stil werd op het einde wanneer Jean Valjean (een overweldigende Killian Donnelly die er destijds zijn West End debuut mee maakte) aan de zijde van Fantine (Carley Stenson) en Eponine (Alice Ellen Wright die met Les Mis debuteert op de West End) het tijdelijke voor het eeuwige ruilt. Gesnik en gesnotter was links en rechts van ons te horen. Les Misérables is anno 2017 nog steeds erg straf en laat niemand onberoerd.

Uiteraard heeft dat te maken met de sterke songs in combinatie met een ijzersterk verhaal. Jean Valjean probeert na jarenlange dwangarbeid omdat ie een brood gestolen had, een nieuw leven te beginnen. Maar dat is makkelijker gezegd dan gedaan wanneer je gebrandmerkt door het leven gaat, niemand je kansen wil bieden en je in de gaten wordt gehouden door de politie (Javert). Dus steelt Valjean opnieuw, deze keer het zilverwerk van de bisschop van Digne die hem vertelt dat ie het beste vergeten was om mee te nemen: de twee zilveren kandelaars. Valjean wordt de burgemeester van Montreuil-Sur-Mer. Maar wanneer Javert ziet dat ie een zwaar geladen kar op zijn eentje kan opheffen om een dorping te bevrijden die er ongelukkig onder gekomen is, doet 'm dat aan de veroordeelde 24601 van destijds denken. Valjean is opgemerkt door Javert die hem ook op de barricades in Parijs wanneer de studentenopstand plaatsvindt, zal blijven achtervolgen. Tot ie inziet dat mensen niet van nature doorslecht zijn, en wel degelijk het goede in zich kunnen hebben. Dan pleegt Javert zelfmoord, wat nog steeds een knappe scène oplevert wanneer ie het kolkende water inspringt (op Soliloquy).

In Montreuil-Sur-Mer beloofde Jean Valjean om voor Cosette te gaan zorgen, het dochtertje van Fantine (Carley Stenson). De moeder sterft van de honger en ontbering nadat ze ontslagen werd uit de fabriek, en aan lager wal is geraakt via de prostitutie. In Montfermeil stelt Valjean vast hoe de kleine Cosette (uitstekend neergezet door de jonge Grace Salsoni die een schattig en innemend dromerig 'Castle on a cloud' piekfijn neerzet) in rampzalige omstandigheden opgevoed wordt door de Thénardiërs die haar eigenlijk als een persoonlijk slaafje inzetten in hun bar waar ze iedereen geld aftroggelen. Valjean bezorgt Cosette een mooiere toekomst en komt zo zijn afspraak met Fantine na. Cosette wordt verliefd op de student Marius (John Lumsden) die mee de opstand voorbereidt. Ook Eponine, de dochter van de Thénardiërs is verliefd op hem. Hij wordt op de barricades gered door Valjean. Alle anderen komen om in de strijd. Op zijn oude dag, en sterfbed vertelt Valjean wat zijn echte identiteit is.

In 1998 zagen we de Vlaamse versie van Les Misérables in de Stadsschouwburg in Antwerpen. Nog steeds een van de succesvolste musicals die in Vlaanderen gelopen heeft, is dat overigens. Toen gingen we als tiener naar een schoolvoorstelling. Twintig jaar later zaten wij in Londen tussen middelbare scholieren uit het VK. Of hoe er op al die jaren weinig veranderd lijkt. Dat geldt echter niet voor Les Misérables. De voorstelling werd de laatste jaren duidelijk wat opgefrist en vooral in het eerste bedrijf verloopt de story telling veel sneller dan we aanvankelijk gewoon zijn. Het draaiende

podium blijft een sterke zet, waardoor de voorstelling zijn dynamische karakter en snelheid behoudt. Maar, en dat is jammer, soms gaat het zo snel dat we vinden dat Les Mis zich links en rechts wel eens durft te vergalopperen bij de start. Er is dus niet of nauwelijks tijd voor Donnelly om de getormenteerde, deels gebroken Valjean neer te zetten, die Hans Peter Janssens in Vlaanderen nog wel kon brengen. De productie in Londen kiest nu ook voluit voor een tenor die meermaals de hoogste regionen van zijn stem moet opzoeken. Ook daar liggen verschillen met vroeger.

Hayden Tee kreeg dan wel boegeroep over zich heen bij het buigen, dat is dan vooral omdat ie de slechterik in het verhaal moet spelen. Tee is ronduit indrukwekkend als Javert, wat zich onder andere uit in een straffe uitvoering van 'Stars' in het eerste bedrijf. Tee heeft deze rol eerder al gespeeld op Broadway. Een rol die hem erg goed afgaat en wanneer ie tegenover Killian Donnelly staat en zingt, leveren beide heren gewoon hun visitekaartje af. Dit is wereldtop.

'I dreamed a dream', hebben we altijd al het nummer uit Les Misérables gevonden dat te veel aandacht krijgt en ons opmerkelijk weinig doet ook al omdat Fantine zo snel uit het stuk geschreven wordt waardoor we net onvoldoende voeling hebben kunnen krijgen met haar personage en haar dramatiek. Neen, geef ons dan maar de finale van het eerste bedrijf, een wervelend 'One day more'. Het tweede bedrijf rijgt de kippenvelmomenten aan elkaar. Met stip is 'On my own', in de Vlaamse versie wist Chadia Cambie ons enorm te raken, de song die we altijd al hoger inschatten dan 'I dreamed a dream'. Ook in Londen weet Alice Ellen Wright met haar heerlijke warme timbre het juiste gevoel op te rakelen net voor haar personage sterft. 'Empty chairs and empty tables' dat Marius zingt in een doodse bar waar hij rouwt om zijn gesneuvelde makkers zit perfect. Tegenover die intimistische nummers, zoals ook 'Bring him home' door Valjean en 'In my life' door Valjean, Marius, Eponine en Cosette staat ook de humor en het volkse van de Thénardiërs (Steven Meo en Jacqueline Tate) in de songs 'Master of the house' (hét drinklied bij uitstek in deze productie), 'Dog eat dogs' en 'Beggars at the feast' terwijl de reprise van 'Who am I' door Valjean en de hartverscheurende finale opnieuw sidderingen door ons lijf laat gaan. Wat een dijk van een musical!

< Bert Hertogs >